

عنوان مقاله:

تحلیل تصویری آیات تقابلی اتفاق (مطالعه موردی آیات ۲۶۱-۲۷۴ سوره بقره)

محل انتشار:

تحقیقات علوم قرآن و حدیث، دوره 20، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

انسیه السادات میرصابری - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات عرب، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

انسیه خزعلی - استاد گره زبان و ادبیات عرب، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

بیان تصویری در انتقال مفاهیم قرآنی نقش بسیار موثری دارد. تصاویر هنری در آیات قرآن ابزاری برای انتقال معانی مورد نظر به ذهن مخاطب است. بررسی و دقت در تصویرگری هنری قرآن و بیان کارکردهای این تصاویر راز اعجاز نظام بیانی و فکری بافت قرآن را روشن تر می کند و از نتایج ثمربخش آن تحریک عقل و عواطف انسانی در درک و فهم بیشتر آیات الهی است. سیدقطب و دیگر ادیبان معاصر فراتر از دانشمندان قدیم رفته و اصطلاح "تصویر" را جایگزین اصطلاحات پیچیده ی بلاغی کرده و مهمترین عناصر آن را برشمرده اند. در این راستا این پژوهش بر آن شد که با توجه به آرای سید-قطب، محمدداود و حسین جمعه به برخی از مهمترین عناصر تصویرپردازی، هماهنگی هنری و خیال پردازی حسی در تحلیل تصویرهای تقابلی در آیات اتفاق (۲۶۱-۲۷۴) سوره ی البقره بپردازد؛ زیرا این گونه تقابل ها در تصاویر قرآن و به خصوص در بافت های همجوار، به وضوح بیشتر مفاهیم بلند قرآنی و القای سهل تر معانی به ذهن مخاطب می انجامد. این پژوهش با روش توصیفی-تحلیلی به این نتایج دست یافته است که بعضی از اسلوب های هنری خیال، همچون تجسیم و تشخیص در توصیف اتفاق کافران و مومنان، مشابه هستند؛ اما برخی مانند کنایه، بیشتر برای هشدار و تهدید کافران به-کار رفته است و تقابل تضادی یکی از مهم ترین و پربسامدترین روابط معنایی در این آیات است. افعال حرکتی بیشتر از نوع انتقالی است و به کارگیری آن همراه دیگر اسالیب نقش آن را در پویایی تصاویر پررنگ تر کرده و در توصیف اتفاق کافران بیشتر استفاده شده است.

کلمات کلیدی:

قرآن، تصویر هنری، تقابل، اتفاق

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1891230>

